

У Млинові старша з роду хустин — із плеча шести поколінь

Протягом декількох років працівники Млинівського краєзнавчого музею проводили надзвичайно цікаву експедицію щодо пошуку прадавнього українського жіночого атрибуту – волинських хустин. А заодно – звичаїв, легенд, народних традицій, пов'язаних із ними. Наразі ця копітка праця увінчалася виставкою в музеї, на якій експонатами стали півсотні найбільш колоритних, художньо і навіть історично значимих хустин.

Ініціатор цієї народознавчої місії Вікторія Лещук, науковий співробітник музею, відверто зазначає, що до хустин у сучасному відродженні народних традицій приділяється де-що менша увага, ніж, скажімо, до сорочок чи рушників. При тому, що хустина здавна слугувала не тільки необхідною повсякденною річчю, але й символом жіночої душі, честі, любові. А ще – дружби, пошани, оберегу. Тому й вирішено було саме їй присвятити увагу. Заодно й зосередитися на людських долях, пов'язаних з хустками.

Так, приміром, млинівчанка Валентина Мервінська зберігала весільну хустку, у якій воедино поєдналися світлі й темні кольори, туга і радість. А все тому, що власниця цієї хустки колись вдруге виходила заміж і вибрала саме такий тон хустини, аби зберегти в ньому пам'ять про першому чоловікові і на-пророчити щасливу долю з другим. В колекції зібраних хусток є куплена за продане теля. Така її була вартість ще «за Польщі», а придбали її прості селяни,

які з ранку до ночі трудилися в полі, збирали копійку до копійки, і зрештою назбирали на подарунок для доньки, коли вона пішла до шлюбу. Цікавими є також хустки, якими перев'язували руку воїнам, коли вони йшли на війну. І ця традиція, до речі, збереглася понині. Бо, скажімо, коли запрацювала виставка і про неї пішов поголос, до нас звернулися сілчани із сусіднього з райцентром села Пекалів – з тим, що вони зберегли цей обереговий обряд понині й ось таку хустину-оберіг, уже для воїнів АТО, хочуть передати в музей.

Не найбільш пишною і простою, але однозначно найбільш поважною в колекції млинівських давніх і теперішніх, побутових та-обрядових хустин виявилася та, яка в нинішньому часі перейшла до Катерини Тимощук, директора музею. Бо згаданий терновий раритет, який називають царським, часоно торкається трьох віків.

– Ця хустка дісталася моїй прабабці Федонці на весілля від свекрухи, – каже Катерина Андріївна, – а потім як оберіг, як пам'ять роду вона передавалася з покоління в покоління. Від пра-

Учасниці експедиції, організатори виставки, працівники музею (Ірина Тимощук, зберігач фондів, Надія Панько, фотограф, Катерина Тимощук, директор, Вікторія Лещук, науковий співробітник) в полоні зібраних хустинових експонатів.

бабці – до бабці, затим до мами, потім до мене. Якщо врахувати, що згаданий свекрусі Федори Пилипівни хустина теж дісталася поспадковості, то виходить, що маємо раритет, який був у пошані не менше шести поколінь. Кажу «був у пошані» не дарма – бо його одягали на великі свята, берегли, прасували, клали над усім іншим одягом. За свій поважний вік хустка в доброму стані збереглася й понині. Передала сімейний раритет у музей, аби на його красу і таїну споглянули земляки, усі, хто шанує історію та традиції.

Щодо традицій, то млинівчани збрали жіночі хустки саме волинського зразка. З узорами як геометричними, так і квітчастими; зі щоденним побутовим використанням, так і конкретною свят-

ковим визначенням, коли жінки йшли на гостину, у церкву, до шлюбу...

Водночас поряд із волинським стилем на виставці є й інші (для порівняння) стилі. Приміром, закарпатський. Він представлений весільним вишитим жіночим костюмом, який передала в музей родина Татарчуків із Млинова. Складовою цього костюма є відповідна квітчаста хустка, яка у давнину зачасти замінювала нинішню фату.

Загалом на виставці що не хустка, то справді якась нове видиво і відкриття, пов'язане із красою, долею, часом. А сама хусткова колекція, зібрана млинівськими ентузіастами й народознавцями, безперечно, славно вписується в літопис традицій українського народу.